

4 - 13. 5. 2007

Vodácká expedice Albánie 2007

2 LEUA : PEPA BENES, PAFKA, JIRKA,
PAVOURI, JA, NARA, ZAJDA,
KALUERA, KELINER.

ALBÁNIE JE PRO MĚ VELKÉ PŘEKVAPENÍ. VŠUDE SE STAVÍ A OPRAVUJÍ SE SILNICE. LIDÉ JSOU PRÁTELSTÍ.

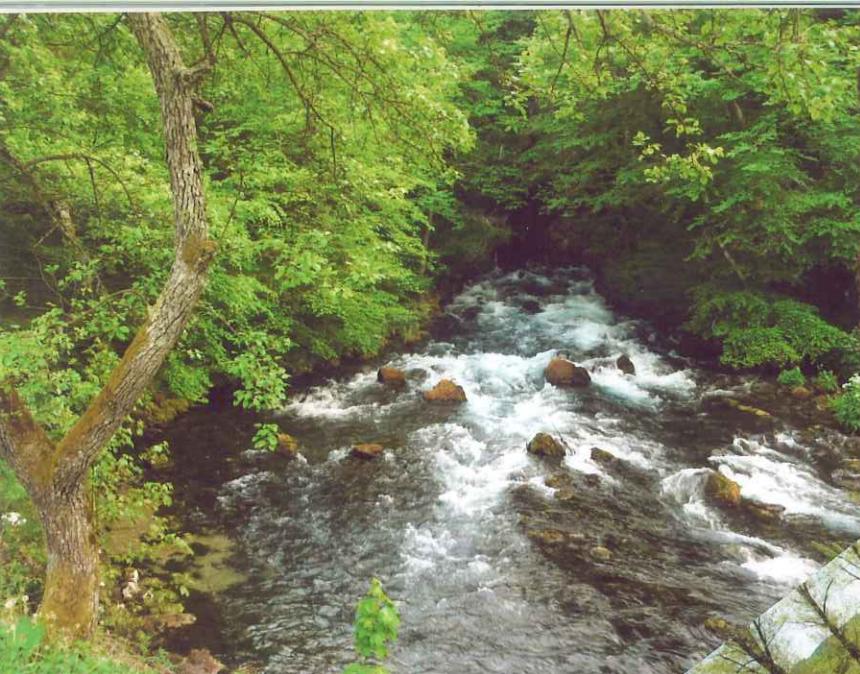

KAPENNÝ MOST PŘES ŘEKU KIRI V NES

Albánie je pro návštěvníky bezpečnou zemí. Tradiční pohostinnost známená, že jsou cizinci přijímáni s velkým respektom; téměř všichni Albánci vám pomohou, když se ztratíte nebo budete mít nějaké potíže.

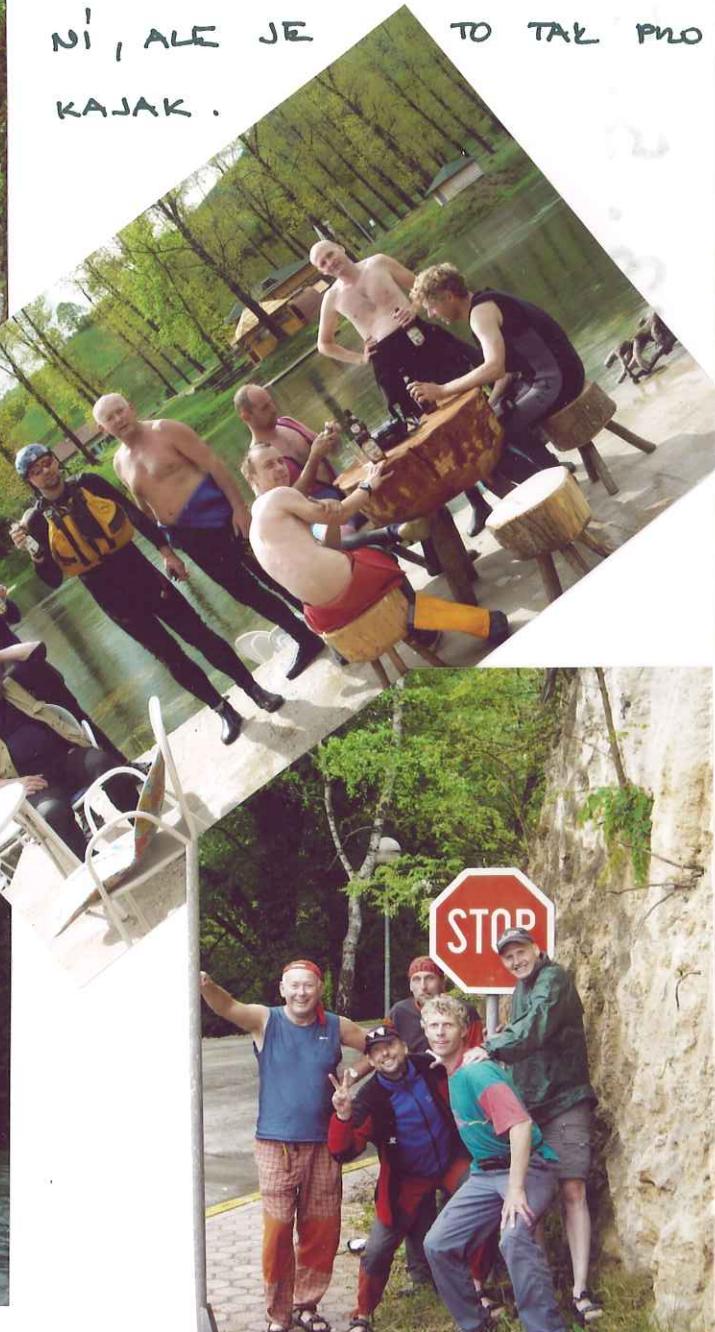
Všeobecně platí, že násilné zločiny se v Albánii dějí buď v podsvětí organizovaného zločinu nebo v souvislosti s krevní mstou. Zahrazení turista se tak s největší pravděpodobností nedostane do kontaktu ani s jednou kategorii.

Největšímu riziku bývá většina lidí v Albánii vystavena na cestách, kde jsou velmi časté dopravní nehody a kde je podíl smrtelných nehod největší v Evropě. V Albánii během komunistického režimu téměř neexistovala osobní auta, a tak skoro nikdo v zemi nemá řidičský průkaz starší deseti let. Navíc se většina Albánců naučila řídit buď v Itálii, nebo v Řecku nebo – v pozdější době – od jiných Albánců. Ještě nedávno byly silnice v tak žalostném stavu, že bylo obtížné řídit dostatečně rychle, aby se mohl v autě někdo zabít. Nyní se však automobily říří po nově opravených dálnicích a hlavních silnicích, které užívají však také vesničané se svými hospodářskými zvířaty. V Albánii neexistují žádné zábrany spojené s řízením v opilosti a prakticky neexistují ani pokusy o jeho vymýcení.

UJVĚRAČKA NA ŘECE
PLIVA (JEDNA ZE TŘÍ)
CHTELI JSME TO JET PŘÍMO Z
NÍ , ALE JE TO TAK PRO
KAJAK .

NASE DÁNE AŽ PO SOUTOKU
OCO PO 500 m. ŘEKA JE
TO VODNÁ - PÁLANKOVÁ !

HRAD A VODOPÁD V NĚSTĚ JAICI . ZDE SE NÁVI ZTVÁTÍ KALVURA
VE VELMI PODROUŠENÉM STAVU A

NIKDO MU PRÝ NEROZUMĚL

PÍSTNÍ SRBSKÝ BOS PĚRO, CO NÁ TA ŽENU UKRAJINKU A DCEŘU ZPLODIL
PŘI ZÁLAZU JYCHÁŽENÍ VE ŠPINDLEROVÉ PLÝNĚ NÁS POZVAL NA KÁVU A BYLA
Z TOHO DĚSNA ČESKO - SRBSKÁ
DNUŽBA.

MĚSTO VIŠEGRAD V BOSNĚ (ZDE SPÍNE
V řEKY) A JEHO PŘI SLAVNÝ MOST.

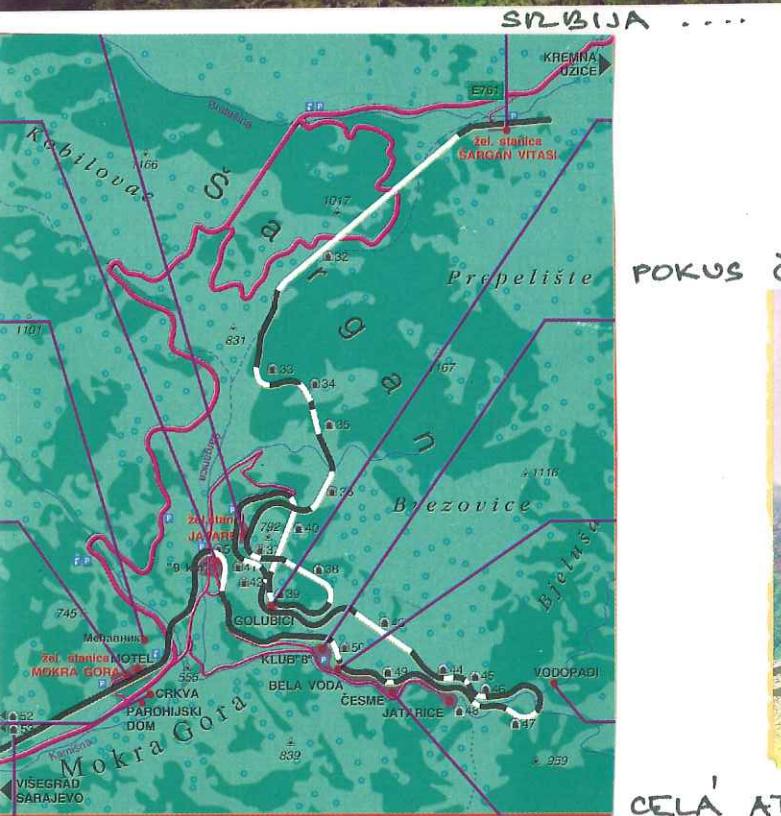
PŘEJÍŽDÍME Z BOSNY DO SRBSKA
A NAVŠTĚVUJEME V POKLÍČ HOŘE
ŠARGANSKOU
OSTNICU

SNAD NEBUDĚ ŘÍDIT VLAK ING. KULÁLK
ZUANÝ ZAJDA?

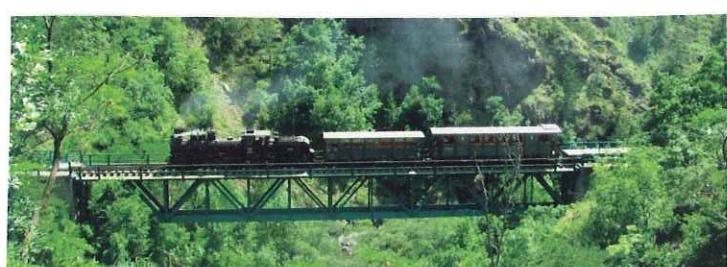
JE TO NÁDHEVRA NA TRASE JE
53 TUNELŮ V KLEINÝCH SRBEK
STRAŠNÉ PÍSTEJ A SRBOVÉ ŘEVOU

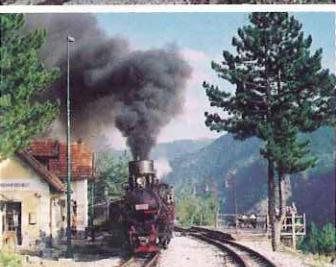
POKUS ČÁSTI PASAŽÉRŮ ODJET NA DREZÍNĚ

CELÁ ATLAČO SE TUVA' ASI 3 HODINY

Шарганска
Осмица

PŘÍJEZD DO ALBÁNIE VE MĚSTĚ
SHKODĚR JE ŠOK, CESTY JSOU
HLOUZNÝ A VŠUDE ODPADY

KREVNÍ MSTA

Krevní msta je starodávným mechanismem řešení važných sporů mezi klany nebo jinými sociálními skupinami. Krevní msta byla dříve součástí mnoha kultur, ale jen zřídka dosáhla takového stupně formálního uznání a ujednocení jako v Albánii. Právo, které určovalo krevní mstu, se ústně předávalo až do nedávnej doby, a je známo jako Kodex (v albánštině *Kanun*) Leké Dukagjiná. Klan Dukagjinů byl jedním z nejmocnějších ve středověké Albánii a Leké, o němž se hovoří, byl údajně vůdcem tohoto klanu v 15. století, i když mnoho ze zákonů v Kodexu pochází ještě ze starších dob.

Kodex reguloval veškeré aspekty života severních klanů, včetně sňatků, majetkových vztahů a daní. Pokoušel se také o regulaci praktikování krevní msty, neboli *gjakmarraja*, uvedením způsobů, kterými se mohou klany, jichž se krevní msta týká, usmířit. Ve společnosti ovládané pomstou (v albánštině *hak*), když je člen vašeho klanu zabít členem klanu nepřátelského, máte povinnost jeho smrt pomstít. Rodina muže, kterého jste zabili (v této společenství se s ženami a dětmi nepočítá) je poté nucena zabít bud přímo vás, nebo — když se to ukáže nemožným — jednoho z vašich nejbližších mužských příbuzných. Je zcela jasné, že pokud by neexistoval způsob, kterým by se tento kolotoč vraždění zastavil, vás klan i znepráteleň klan by se do posledního vybýval.

Kanun uváděl způsob konce krevní msty zvaný *besa* — albánské slovo označující mnoho významů, „čestného slova“ (obvyklý moderní význam) přes „svatou přísahu“ až po význam, který má v Kodexu, „příměří mezi klany“. *Besa* mohla být dosažena sňatkem mezi členy obou rodin, nebo vyplacením tributu nebo dokonce jen slovním ujednáním — ale stav příměří nemusel být nezbytně stálý, a pokud se muži obou rodin dostali opět do sporu, začarovaný kruh se opět rozeběhl. Nepřístupná věž v Thethi (viz str. 138) je památníkem na devastující následky, které měly krevní msty na rodiny žijící v severní Albánii.

Komunisté se o potlačení praktikování krevní msty pokusili dosti důkladně, podle všechno stejným způsobem zastrašování, jaký užívali při potlačování poslouchání zahranič-

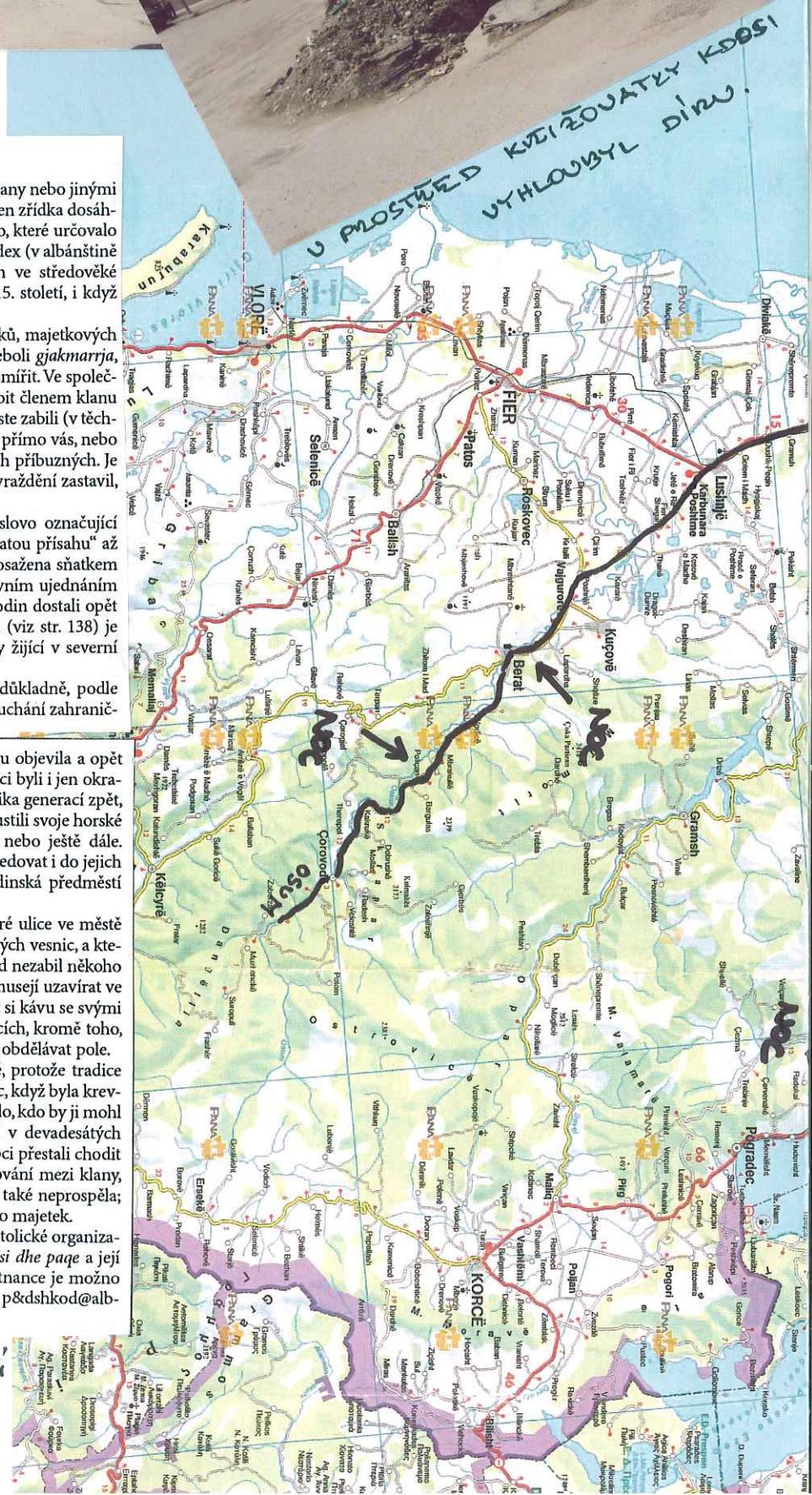
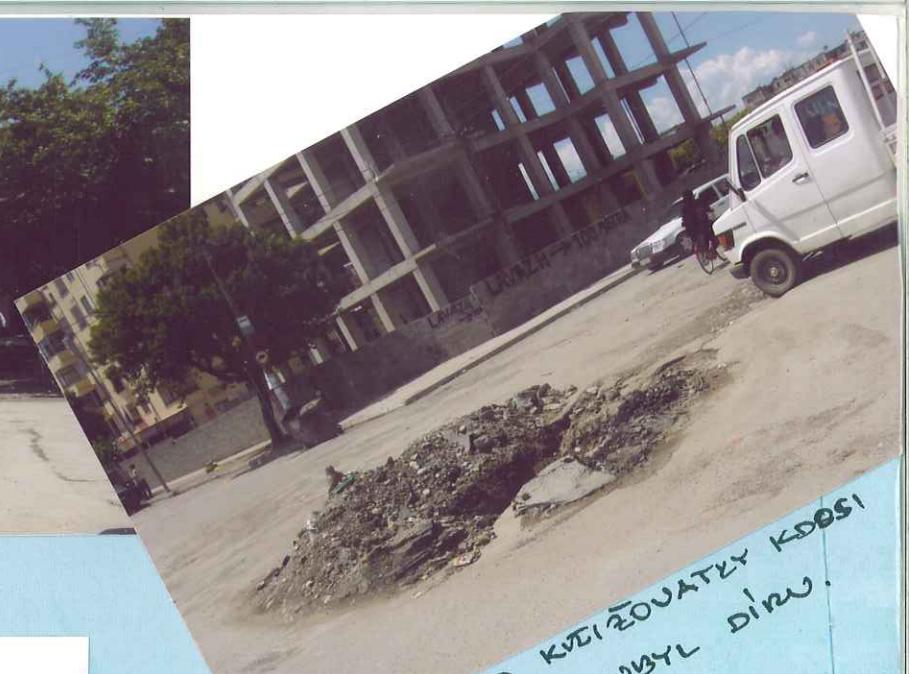
ních stanic a podobně. V devadesátých letech se však krevní msta znova objevila a opět se stala vážným problémem. Je však velmi nepravděpodobné, že by cizinci byli i jen okrajově krevní mstou zasaženi. Krevní msty byly obnoveny na úrovni několika generací zpět, a protože je dnes svoboda pohybu, mladí muži, kteří byli v nebezpečí, opustili svoje horské vesnice a odesíli do albánských velkoměst, do Itálie nebo do Řecka, nebo ještě dále. Bohužel, svoboda pohybu také znamená, že je krevní msta může pronásledovat i do jejich nových domovů, a tak se problém z horských oblastí rozšířil na chudinská předměstí velkých měst (jako je Tirana a Durrësi, ale také například v Londýně).

Město Shkodér bylo velmi vážně zasaženo krevními mstami a některé ulice ve městě fungují prakticky jako „uzavřené čtvrtě“, osidlené lidmi, kteří utekli ze svých vesnic, a kteří nedovolí žádnému cizinci vstoupit na území čtvrti, ze strachu, aby snad nezabil někoho z rodin, které zde žijí. Existence takové enklávy znamená, že muži se nemusejí uzavírat ve svých domech, ale mohou se přinejmenším pohybovat po ulicích a vypít si kávu se svými sousedy. Ženy samozřejmě plní stejnou roli, jakou plnily ve svých vesnicích, kromě toho, že mohou nakoupit potraviny na tržišti, namísto toho, aby musely samy obdělávat pole.

Kodex Leké Dukagjiná z krevní msty vylučuje ženy a děti. Nicméně, protože tradice *Kanunu*, byly předávány ústně nejstaršími příslušníky kmenů nebo vesnic, když byla krevní msta po padesáti letech potlačování znova oživena, neexistoval již nikdo, kdo by ji mohl přesně interpretovat podle starých obyčejů. Od jejího znovuzavedení v devadesátých letech, vrátilo se obyvatelstvo k zastarálým způsobům života. Mladí chlapci přestali chodit do škol, aby se nestali terčem krevní msty a staré způsoby *besa*, usmířování mezi klany, zcela selhaly. Zfoušovaná privatizace na počátku devadesátých let situaci také neprospěla; většina kolotočů zabíjení z msty se totiž znova rozeběhla díky sporům o majetek.

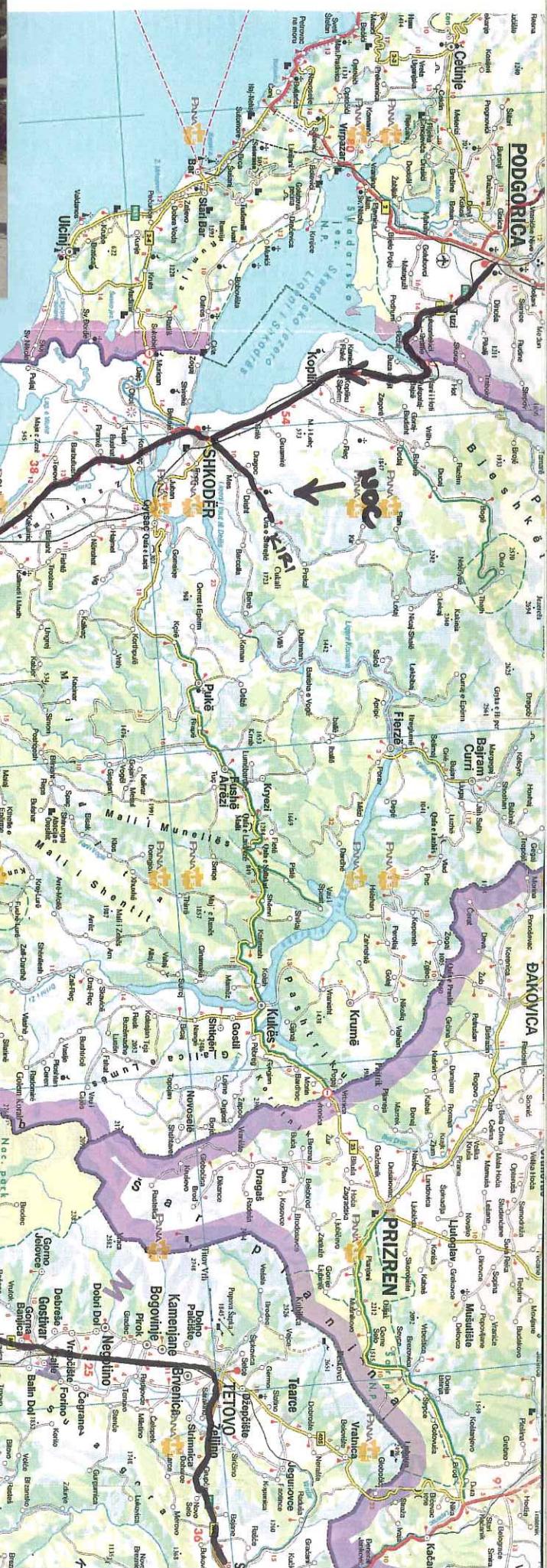
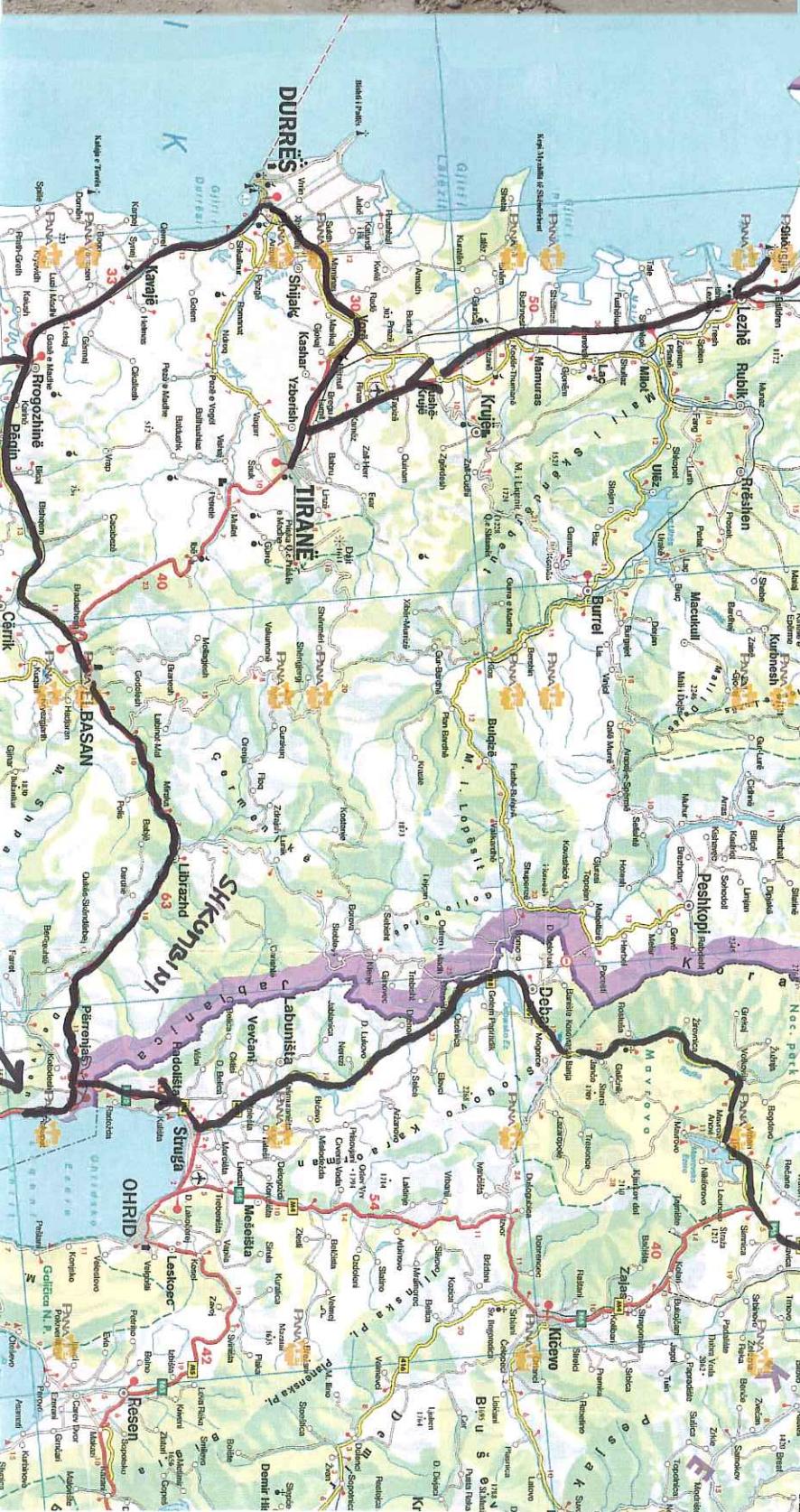
Pomoc a radu rodinám zapletených z krevní msty nabízí kancelář katolické organizace Spravedlnost a mír, sídlící ve Shkodérku. Její albánský název je *Drejtësi dhe paqe* a její kancelář najdete na adrese Lagje Tom Kola, na Rruga Hysej 7/I. Zaměstnance je možno kontaktovat buď telefonicky na čísle 022 43001 nebo emailem na adresu p&dshkod@alb-net.net.

SHKODĚR JE DRUHÉM NEJVĚTŠÍM
MĚSTO ALBÁNIE A ASI TAKY
NEJHORŠÍM.

DO MORODEC U NESTA NES
PŘENÁZÍ STAVEBNÍ MATERIÁL.

NÁDHERNÉ ÚDOLÍ řEKY KIRI.
VÝRÁZNE Z POD VESNICE DRISHT
A KONČÍME NAD VESNICÍ MES.
JE TAK 30°
VODA A

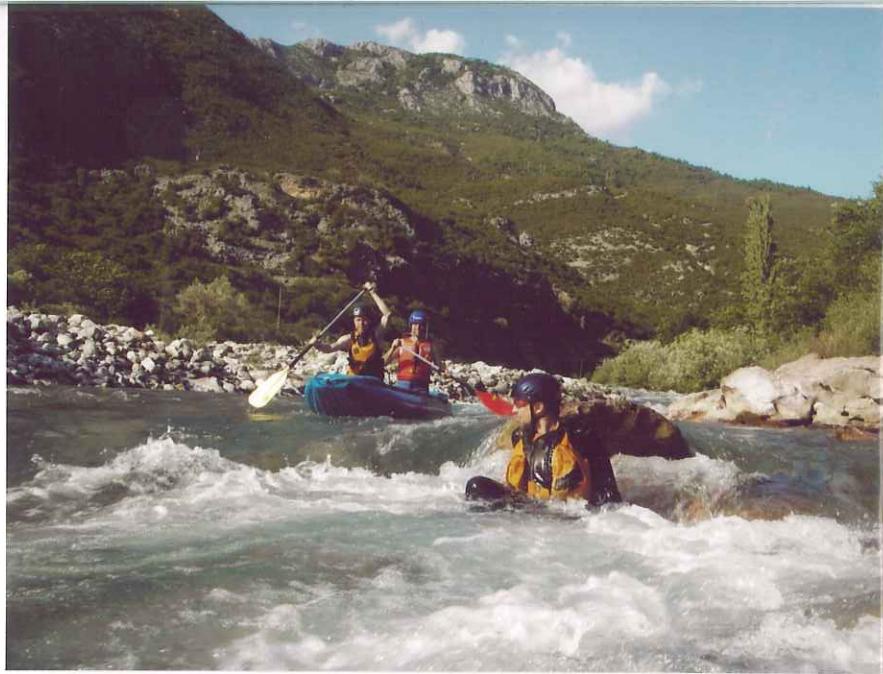
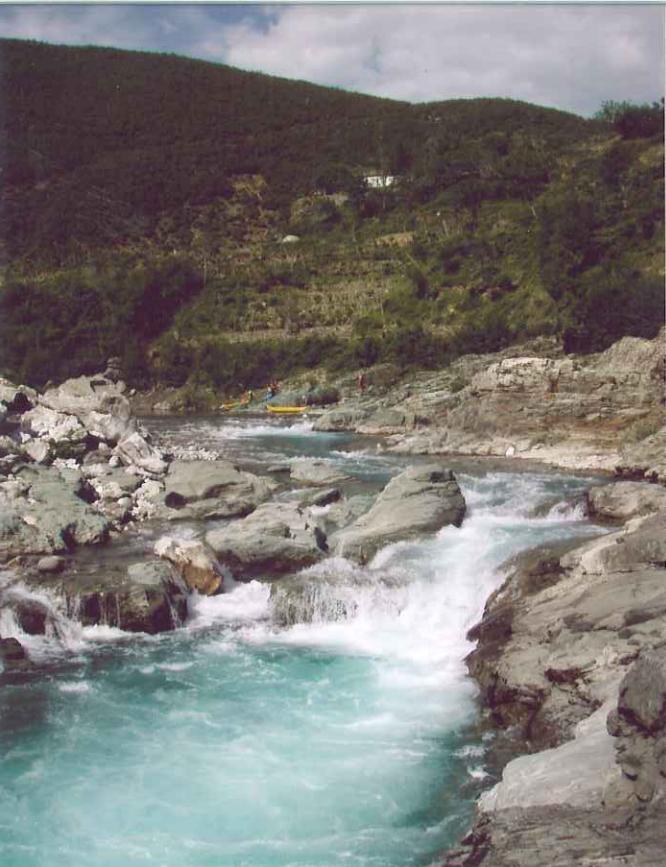
PŘÍZRAČNÁ
KULÁSNĚ TO
TEČE.

KALUERA SE UDĚLÁ Hned na pluni pěšce. Se zайдou dve nísta

přenášíme.

NAŘÍDA SE NÁS CHYSTÁ OTOCIT ALE
ZKUŠENÁ POSÁDKA SE NEŘÁDÍ.

TADY PŘENASÍME VŠICHNI A PAL SE
POD TÍM KOUPEME. NA BĚHU SE
SEBEHNOU DĚTI A CELÉ VES NICE
A JSME VELKÁ ATRAKCE.
KLUCI NA VŠECHNO
SAHAJ A CHTEJ
POMÁHAT.

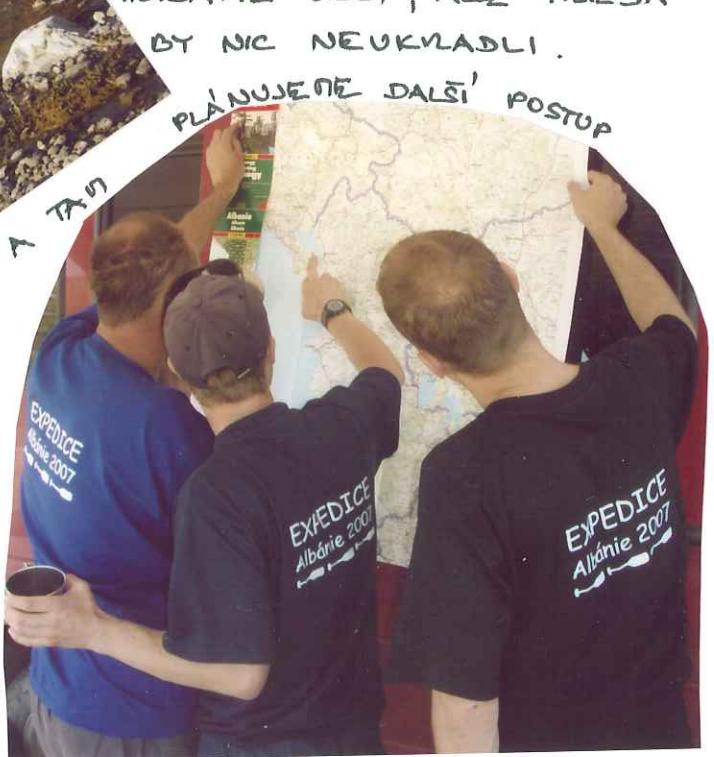

VEČER PŘEBODUJEME NA OSTRÝ JELK U
VZ KLUČI NEJDOU. NARÁŽÍME SOUDEK RÍJA, KELÍNEK RUSTI,
PIKOLKA A RÍVO JÍA SPRAVNOU TEPLITU.

HLEDÁME VĚCI, ALE TĚRZA
BY NIC NEUKRADLI.

PLÁNUJEME DALŠÍ POSTUP

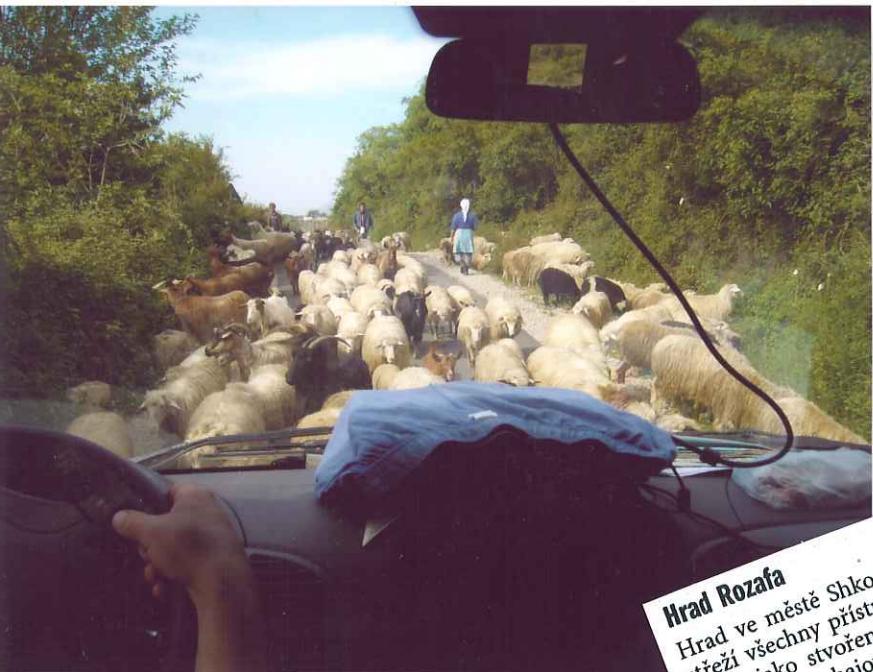

CIHANE S KALVE ROU NA
NEJAKÉ AUTO, ALE JE ZDÍ JEN
POUZDÝ S KONÍ.

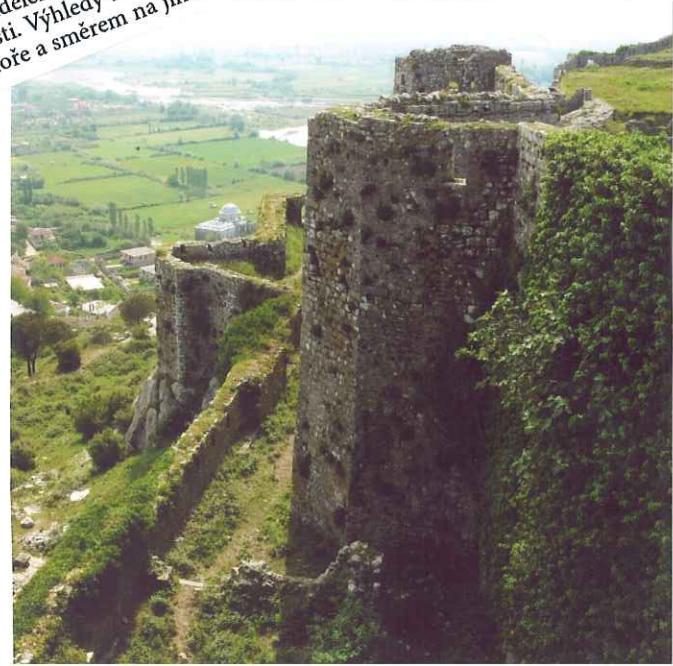
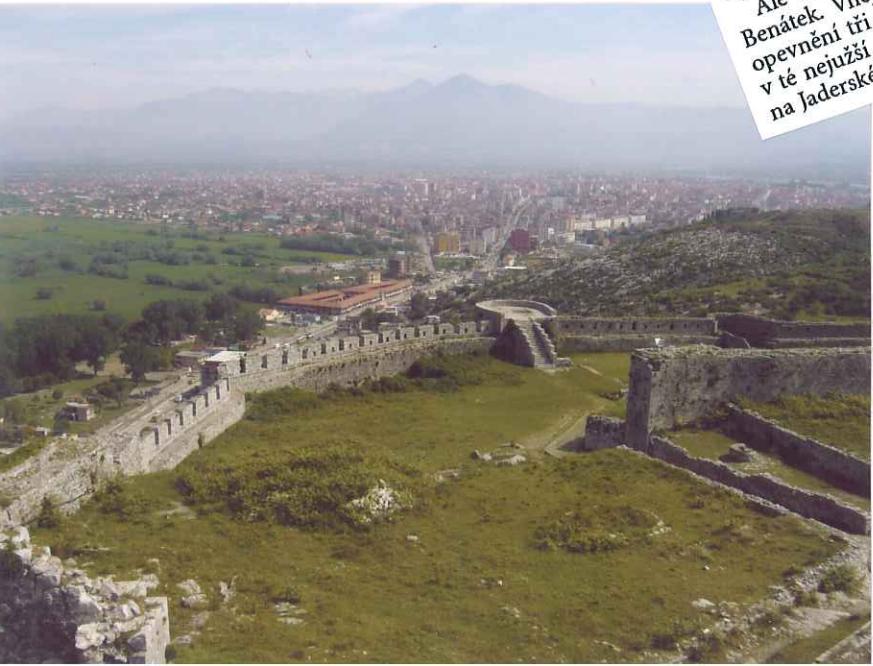
RÁNO SE PROBUDÍME A AUTO NEJDE NASTARTOVAT. PO DLOUHÉ DOBĚ
SE ŽENEME DOPORODCE CO UŘÍ ANGLICKY A POMŮŽE NÁM NASTARTOVAT.

Hrad Rozafa

Hrad ve městě Shkodér stojí nad soutokem tří řek, Driny, Kiri a Buny, a tak střeží všechny přístupové cesty do města, kromě té severní. Rozafa se týčí na místě jako stvořeném pro hrad, které proti bylo opevněno již za illyrských časů, kdy odtud zahajovala své útoky proti Římanům královna Teuta (viz str. 16). U vchodu do hradu můžeme dodnes spatřit zbytky illyrských hradeb, postavených z velkých balvanů bez použití malty. Ale většina z toho, co se zachovalo, pochází ze středověku a z doby vlády Benátek. Vnější hradby sledují vrstevnici; uvnitř hradu vytvářejí další linie opevnění tří oddělené oblasti, z nichž nejpevnější a nejsnáze hajitelný je úsek v té nejužší části. Výhledy z citadel, přes Shkodérské jezero na Černou Horu, na Jaderské moře a směrem na jih k městu Lezhé, jsou překrásné.

TUZISTE'.

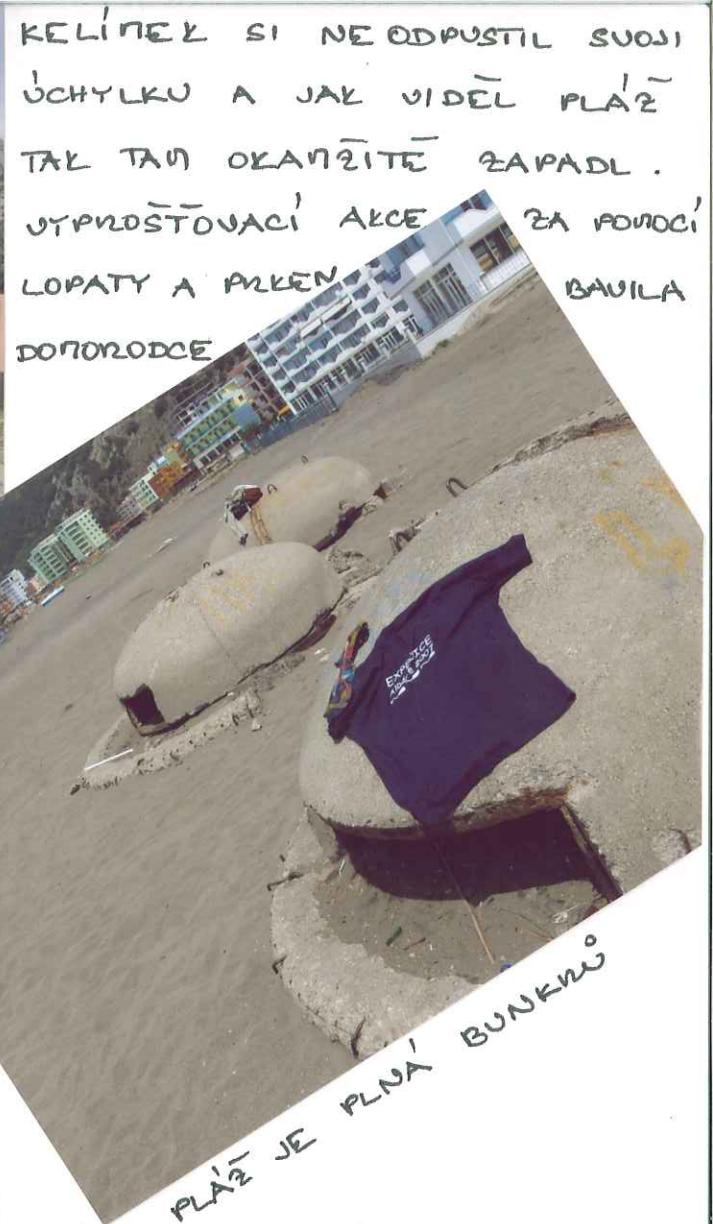
KOUPENÍ SE V POŘÍ U PĚSTI
SHENGJIN. JODA CELKEM VÍDE

ALE V POŘÍ JE SPOUSTA NEDŮŽ A VŠUDE
SE BUDUJÍ NOVÉ HOTELY.

JE STPLASÍN VEDW A PLACHU
SE PŘESOUÁME DO TIRANY.
TAN CELKEM NENÍ NC
BASINA UŽ HO.

PLÁŽ JE PLNÁ BUNKRŮ

SKANDERBEG

Národní hrdina Skanderbeg se narodil jako Gjergj (Jiří) Kastriot, syn mocného albánského klanového vůdce vládnoucího ze své citadely v Krujě velkému území, které je nyní severní Albánií. Když Turci roku 1415 dobyli Krujě, Gjergjův otec s nimi uzavřel dohodu, která mu umožňovala nadále vládnout — taková dohoda nebyla nijak výjimečnou, neboť Turci spravovali Albánií se značnou dávkou decentralizace. Součástí dohody bylo, že Gjergj bude vychováván na sultánově dvoře, kde se vycvičil vojenskému řemeslu a dostal jméno Skender (Alexander), se cíthodným dodatkiem „beg“ (v jiném kontextu se obvykle užívá „bej“).

Roku 1443 byla turecká armáda poražena v Niši, v dnešním severním Srbsku, mnohonárodnostní armádou vedenou madarským hrdinou Jánosem Hunyadym. Skanderbeg se chopil příležitosti, zběhl od Turků a znova dobyl hrad svého otce v Krujě. Není přesně známo, jak toho dosáhl, ale tradiční verze praví, že on a jeho vojáci zběhli v Niši a odtud přišli do Krujě, kde Skanderbeg přelstíl turecké gardy, které ho pustily do citadely.

A potom Skanderbeg provedl odvážný skutek, který mu zajistil stálé místo v historii země. Klany severní Albánie, trávily většinu času bojem jeden proti druhému, díky čemuž byly snadnou kořistí pro lépe organizované nájezdníky. Skanderbeg se rozhodl, že sezve do Lezhě všechny klanové vůdce a přemluví je, aby zapomenuli na osobní nesváry a nechali sporu na čas stranou. Slavnostní přijetí tohoto rozhodnutí je v albánštině označováno výrazem *besa*, který se i v dnešních dobách často používá ve významu „čestné slovo“.

Besa v Lezhě umožnila klanům soustředit se na boj s okupanty, které se jim podařilo držet v patřičných mezích po neuvěřitelných 34 letech. Skanderbegovy diplomatické aktivity v Evropě nepřinesly Albánií nic jiného než morální podporu. Roku 1450 byla Krujě po čtyři dlouhé měsíce obléhána a předtím, nežli se Turci stáhli, zahynuly tisíce lidí. Turci se vrátili roku 1466 s armádou čítající 150 000 mužů, a tentokrát byli méně početní Albánci nuceni ustoupit.

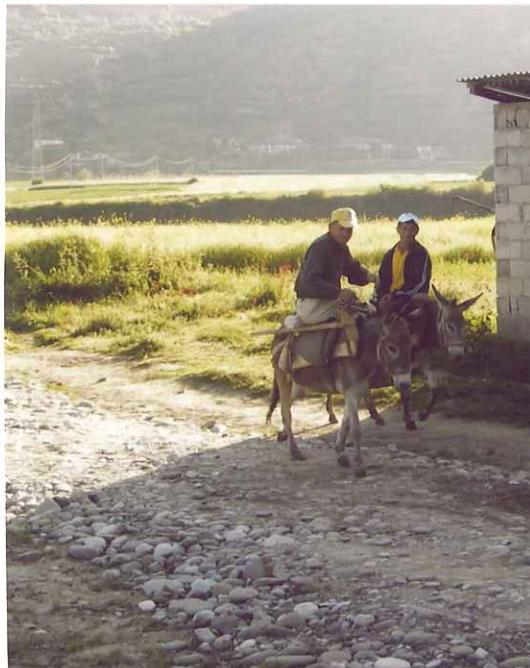

TÁBOŘÍNE V ŘEKY VE VESNICI POLICANI U TAKZVANÝCH HÁDÁVÝCH smrtoní

PILOTOŘE SE ZAJÍDÁ S PEPOU DO RÁNA HÁDÁNÍ
ZAJDOUT NASTĚHOVAT NEJAKÝHO CIKÁNA DO KYTU, ABY PŘESTAL BYT
TOLEVRÁNTNÍ A TAKY PACIFISTA. DÁVNĚ SE DOŽADUJEME UKONČENÍ TETO ..

STNEJDONŮ JEBOU ODEDELAVAT
POLICIA. VĚCĚV S KÁMI V OTROK
SEDI POUČAT S DĚTMI.

NOST DO VSI PŘES VĚKU OSVĚT

JEDEN Z VÍTĚZŮ řEKY OSUN.

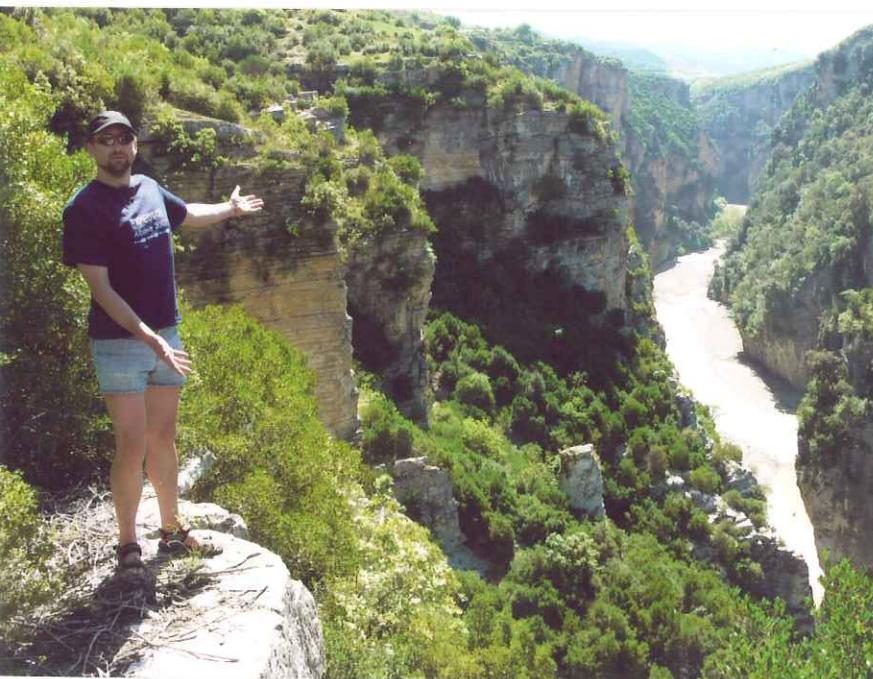
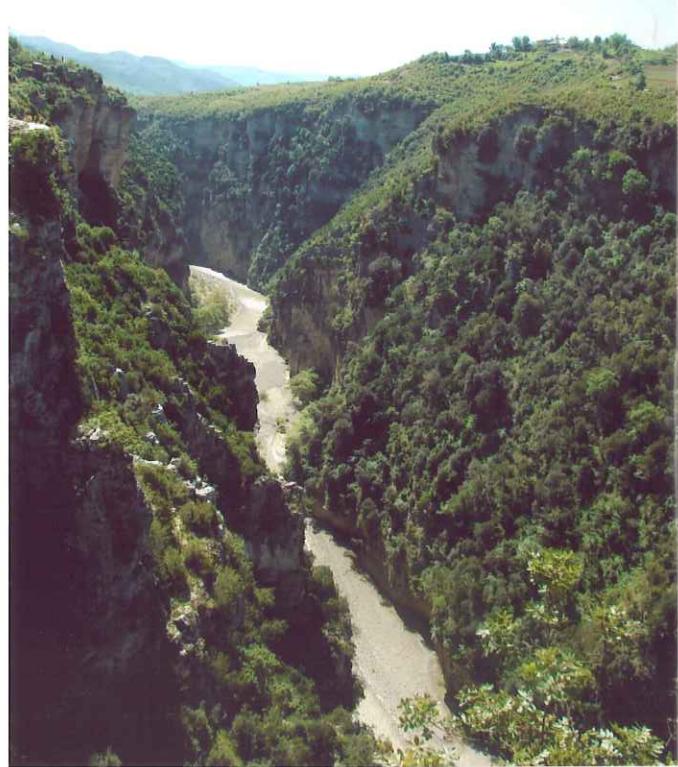
U ALBÁNII MAJÍ TAKY SUŠI SNEŽKU. NÁDHERNÝ KAŇON řEKY OSUN.
ZATÍM CO KELÍMEK JEDE PO CESTE? KNOKEŇ, JDEME PĚSÝ A NAHLÍ-

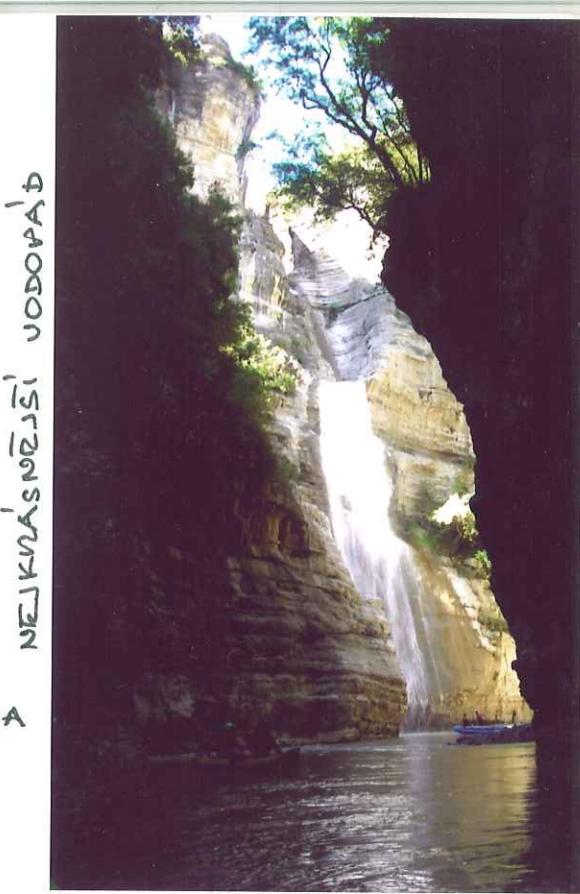
ZÍME ZE ZHOŘA DO KAŇONA A
KOCHÁME SE. ŘEKA NENÍ
PŘÍZRÁČNÁ, JE ASI ZAKALENA'

ROZVĚSTĚNÝ VÁPENCEM. V PRŮVODCI
PÍSOU, ŽE SE TOTO KAŇONU UTROUNÁ

JEN KAŇON řEKY ARDECHE JE
FILANDII, ALE TATT TA ŘEKA
PĚKNĚ TEČE. PODLE POPISU
NĚJAKÝCH NĚMCŮ CO TO JELI
cca 30 km nad nám, měli 24
TOLIK VODY A TO MŮŽE Být NASEC.

ŘEKA SI U KAŇONU CESTUJE Z LEVA DO PRAVA
NĚKDY TOTÁLNĚ NA KOLO A TAK NÁS MÁVÁ

UČÍ DVOJITÝHO ODPICHNUTÝHO
PĚNKAVÁKA, COŽ JEZDÍME NA
JEDNIČKU. ŘEKA JE ÚŽASNÁ,
POČASÍ FANTASTICKÝ, JE UVEDRO.

JEDINÝ MOST NA 15 Km KAŇONU. KELÍNEK NA
NÁS Z MOSTU POŘUÁVÁ. ČLOUŘEK NEUÍ KAM SE NÁ
DÍZI U
DÍVAT.

VODOPÁDY Z LEVA, Z PRAVA
MALÉ ČI VELKÉ, KOLEČ STĚNT,
ČERVENOU SKÁLT, SLunce PLAŽÍ.

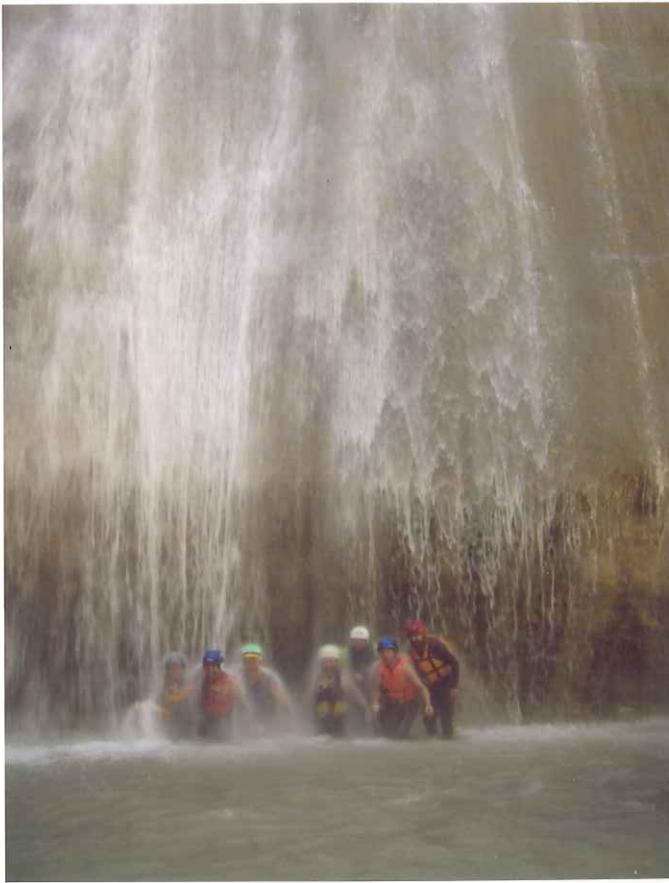
FOTKA VODNÍ TŘÍSTE PADAJÍCÍHO
VODOUPÁDU

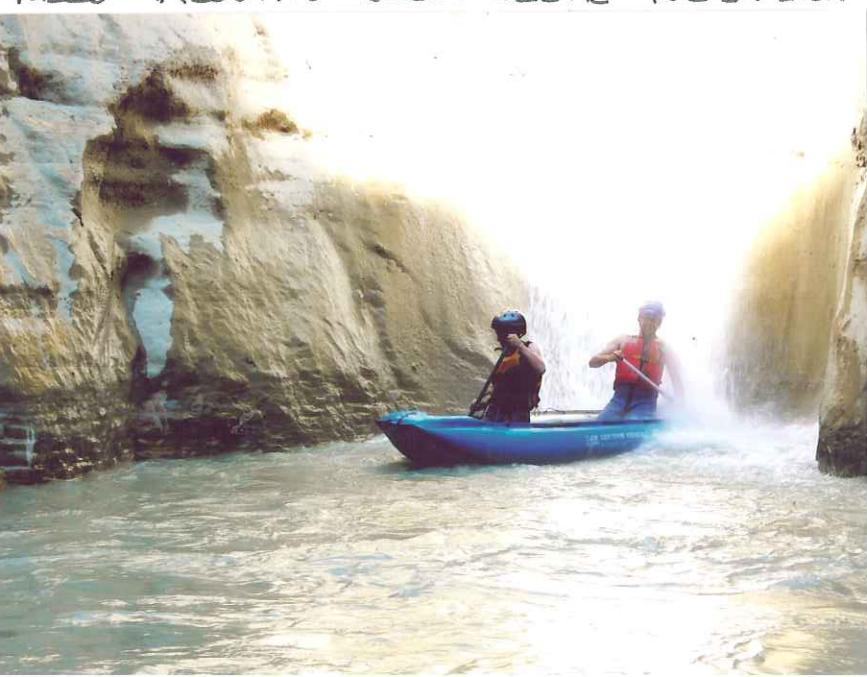
VELKÁ řEKA SE ZVĚJUJE DO 1,5 ŠÍŘE
KAŇONU A PŮZITOM POKLIDNĚ PLYNE.

PŮJ SEN ULÍZT SI DO POKLADNÍHO
VODOUPÁDU A PLOUZAT, NECHAT
SE PASÍROUAT PNUOUDY VODY.

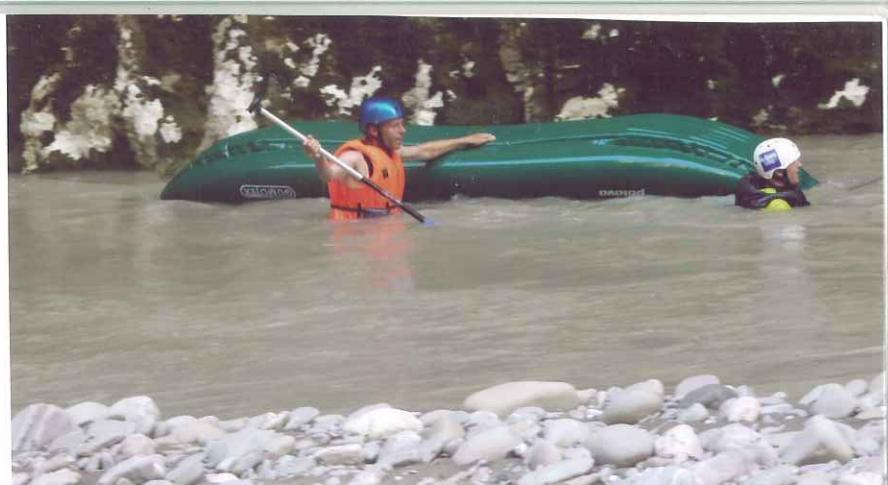
VE VODOUPÁDU BUBNUJE SNAD HODINU.
NĚCO TAKOVÝHO JSEM JEŠTĚ NEZAŽIL.

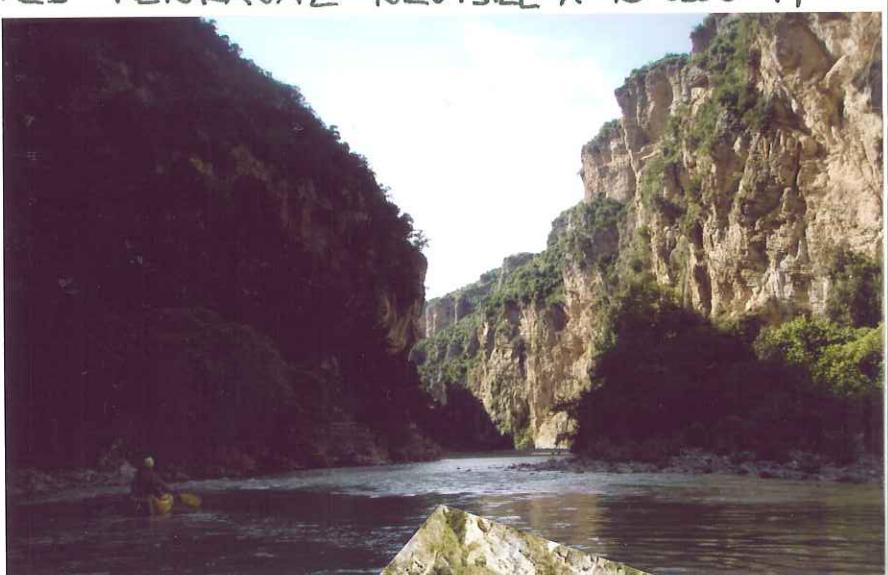
POKOUŠÍME SE WET S LODÍ
POD VODOUPÁD ETENÍ NA ALESPOU
SOU A JE TO RAKVÁJE. VODA
BUBNUJE DO HELMY A OKVÍŽÍTE
NAPLNÍ LODÍ.

DALŠÍ Z MNOHA VODOPADŮ A ČERVENÁ SKALISKA.

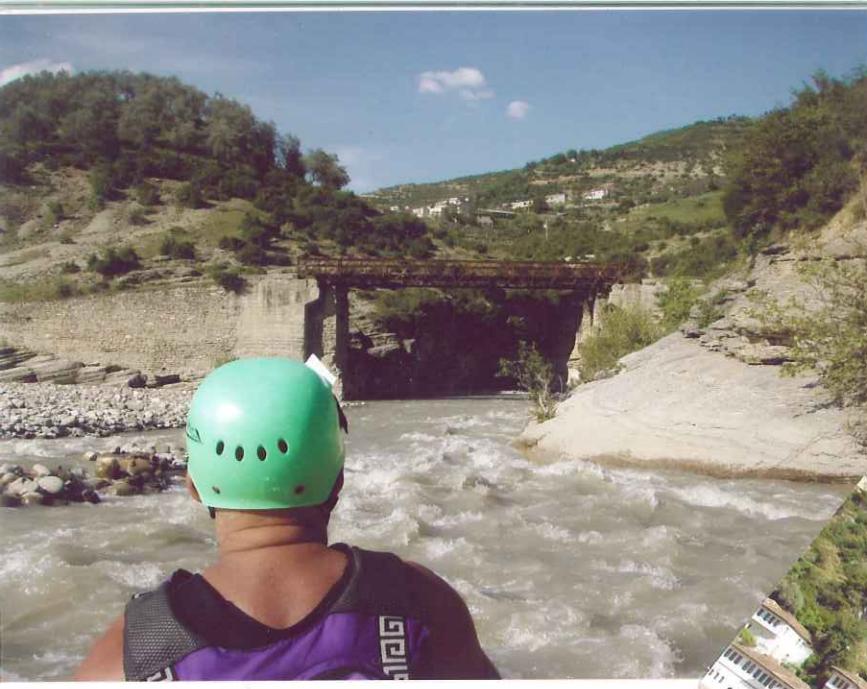

JAK JE VIDĚT, TAK NĚKTERÝM POSÁDKAŘŮM OÚČAS
ODPICHNUTÉ PĚNKAVÁK NEVYŠEL A TO JSOU TY
NÁSLEDKY.

POTÉ CO UJEDENÍ Z LĀŇONU
NASKAČOU DO ŘEKY MÍSTNÍ KLUCI
A ULÉZOU SI DO LOĎE, ALE JAK
SE BLÍŽÍ PĚNEJE, RITCHEL Z LOĎE.

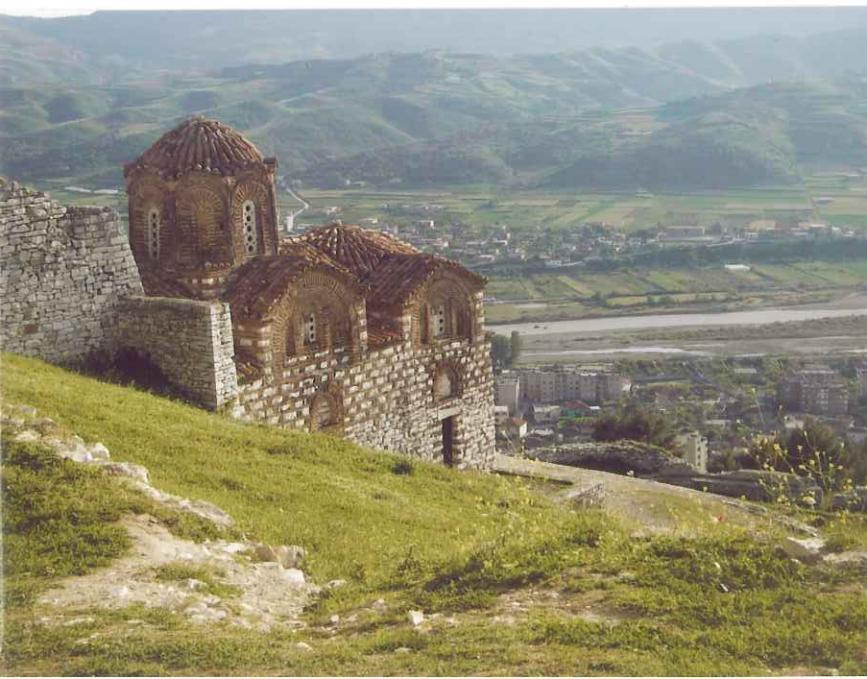

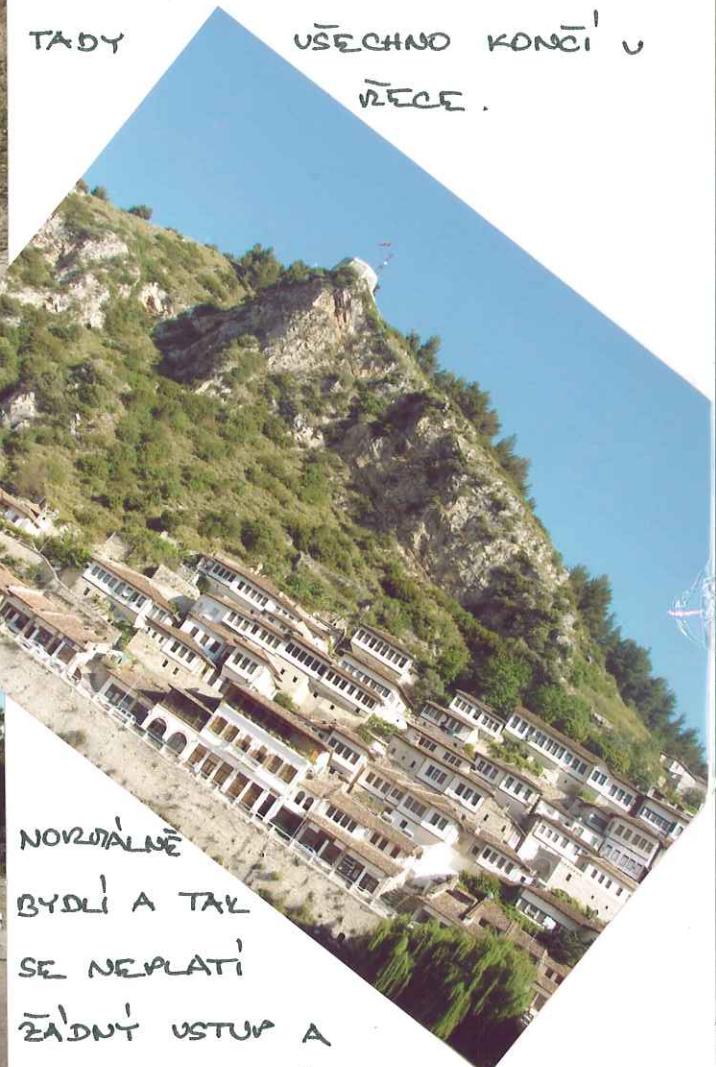
PRÝ JEDINÝ ZACHOVANÝ NEŠTEČKO
V ALBÁNII , BERAT. V PEVNOSTI SE

JE TO FAKT NÁDHERA. TÁBORÍME PŘÍMO
POD Hradbami a večer jdeme do
CENTRA NASÁT ATMOSFÉRNU NOČNÍ ALBÁNIE.

KONEC KRAJSKÉHO KAŇONU
VÍŽDÍME DO MĚSTA COROVODE
A ZACÍNAJÍ ODPADKY A SPLAŠKY.
TÁDY UŽECHNO KONCI' U
RECE .

NOROJALNĚ
BYDLÍ A TAK
SE NEPLATÍ
ŽADNÝ USTUP A
ČLOVĚK SI NÚŽE VŠUDY COUNAT.

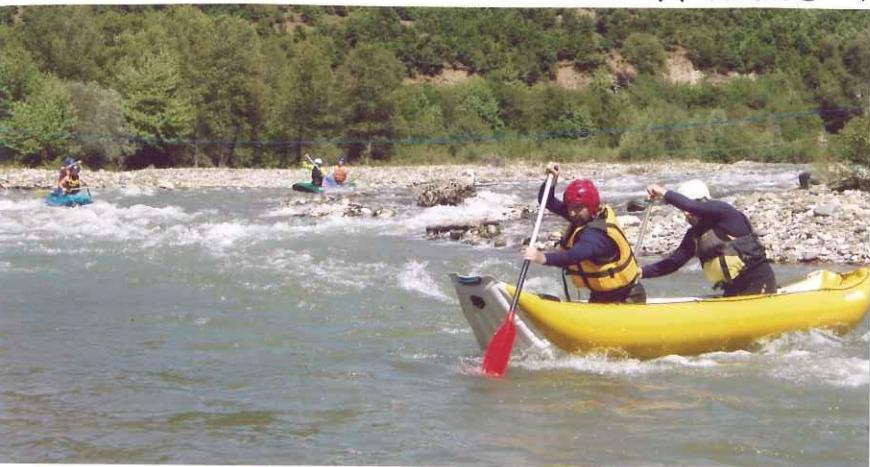

SUTÁNÍ NA HRADĚ BEVRAT

SPÍNE PŘÍMO POD HRADBAMI A NIKDO NEPRVUDÍ

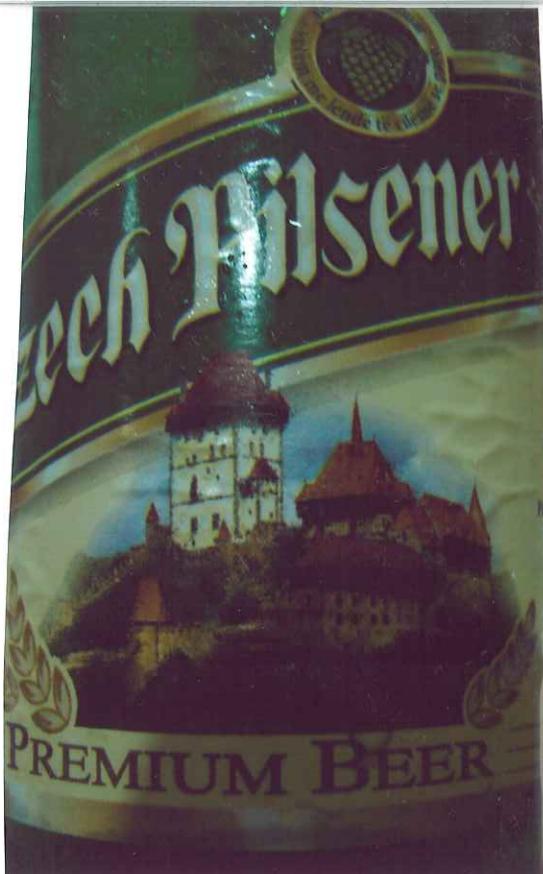

POKLÍ JSTE JET JEŠTE O 10 km VÝŠ.

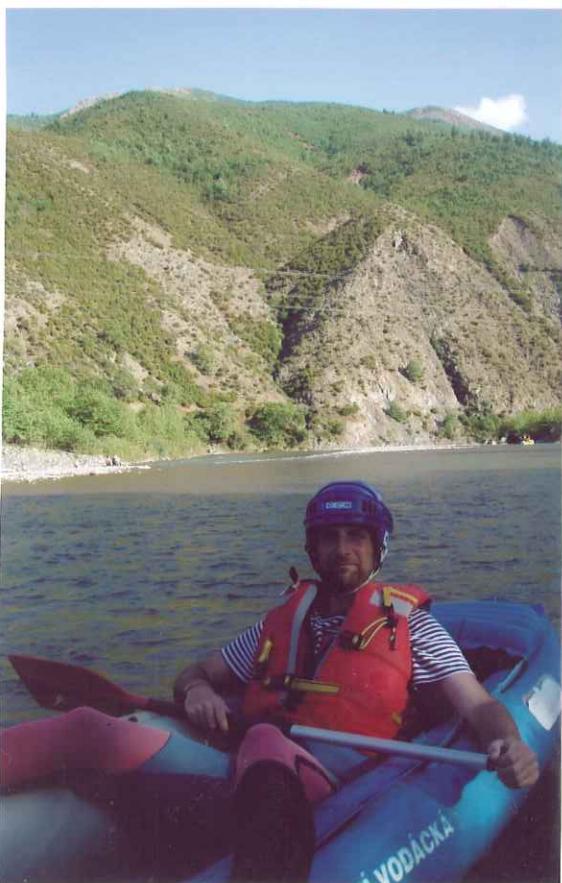

CELÝ NĚSTO KONZUMU NA PĚSÍ
ZÓNĚ, PÍSE KÁVOU, HOUZOU, A

PODÁVÁ SI RUCE. PIJENÉ ALBÁNSKÉ PIVO TIRANAK A CZECH
PILSENES ČETKERTA KARLŠTEJNA) JINÉ ČEVAKY ...

ALBÁNSKÝ PIVO
V NOCI HLÍDKUJÍ POLICISTÉ
SE SAMOPALY A JE KLID.

NAŠE POSLEDNÍ ŘEKA SE JMENUJE
SHKURTBINI A TEČE OD MAKEDONSKÉ
HULANICE. ŘÍČKA KLAŠNOŽ TEČE
TYPICKÁ PALAVKOVÁ ŘEKA.

ZDRAVÍTE POUZI ŽDEJÍCÍ EXPRES
OHNUD - TIRANA A VLAK NÁM
TMOU! OSECNU SE DAŘIT, ŽE
POC JODÁKŮ ŽDE ASI NEJELO.

STAVUJEME SE V PESTEČKU NA
PIUKO A JE TO ATRAKCE JAK HLOU.
PÍSTNÍ FOTOGRAF NÁS UTFOTÍ A Hned

SYSTÉM BUNKRŮ

Jakmile překročíte na kterémkoliv místě hranici Albánie, jen stěží si nevšimnete bunkrů. Stovky tisíc této krabiček bylo zasazeno do polí a úbočí hor, většina z nich během sedmdesátých let, poté co Albánie vystoupila z Varšavské smlouvy. Nejčastěji se vyskytujícím typem je malý bunkr pro jednu osobu se dvěma otvory nad zemí. Bunkry jsou zapuštěny 120 až 150cm pod zem, a tak není snadné je odstranit; nyní se někdy používají jako kůlny nebo pro uskladnění krmiva pro hospodářská zvířata.

Návštěvníci země často pohlíží na bunkry s pouštním, ovšem jejich existence nebyla jistě samoúčelná. Během druhé světové války, byl albánský nejsilnější odboj veden právě v horách partyzánskou válkou. Partyzáni strávili většinu času v horách a dolu do nížiny se pouštěli jen během útoků. Tento *modus operandi* byl velmi účinný, a tak se zdalo smysluplným jej přijmout i v poválečných letech, kdy byla Albánie ponechána bez spojenců.

Smysl bunkrů spočíval v tom, že umožňovaly vedení partyzánské války v nižinách. Malé bunkry jsou uspořádány do linii rozbíhajících se dolů směrem od velkého ústředního bunkru, který májí v dohledu. Velké bunkry měly stálé posádky, menší ne. V případě invaze se počítalo s tím, že každý boje schopný muž se chopí zbraně a zajme pozici v jemu určeném bunkru, kde zůstane tak dlouho, dokud nedostane rozkaz bunkr opustit.

Velitelé ve velkých bunkrech udržovali rádiové spojení se svými podřízenými a ze své pozice vysoko na kopci mohli kontrolovat cestu nebo údolí, kde se měli útočníci objevit. Muži v bunkrech položených niže na svahu přijímali vizuální rozkazy přicházející z velení přes výřez, které jsou umístěny na jedné straně bunkru, a druhými výřezy pak mohli střílet na nepřitele.

Ti, kteří by si mysleli, že je paranoidní domnívat se, že jeho země bude napadena, by si měli nejprve vzpomenout, že Albánie byla již po mnohokrát ve své krátké historii jako nezávislý národ okupována. Mimoto mezi lety 1947 a 1953 Británie a USA skutečně pokoušely do Albánie infiltrat protikomunisticky zaměřené agenty. Tyto pokusy však byly prozrazeny Kimem Philbym; všichni tito agenti byli brzy po svém přistání zatčeni a bud zastřeleni nebo popraveni, poté co byli odsouzeni za špiónáž.

Při zpětném pohledu se zdá, že peníze vynaložené na bunkry mohla albánská vláda lépe utratit na bydlení nebo na zdravotní péči. Ve stejné době, kdy se stavěly bunkry, jiné země utrácely mnohem větší sumy na nukleární zbraně, jejichž vojenský význam je podobně diskutabilním, jako albánské bunkry.

Rady bunkrů lze spatřit v mnoha oblastech Albánie, ale několik kilometrů jižně od Peshkopi, nedaleko vesnice Melani, stojí skutečně ukázkové. Údolí obou řek Drini roztažující se mezi Gjirokastérem a řeckou hranicí je další dobrou studijní laboratoří bunkrů.

PŘÍNESE FOTKY. PAŽ JEŠTĚ
FILMUJE ODMLAŽENÍ LODI OD BÝHU
A DĚTI DÁVAJÍ Z NOSTU.

DOPRODODEC NÁS ZAVEDE DO TAVERNT KDE
NÍSTNÍ BOSOUŘ SLAVÍ NAROŽENINY.

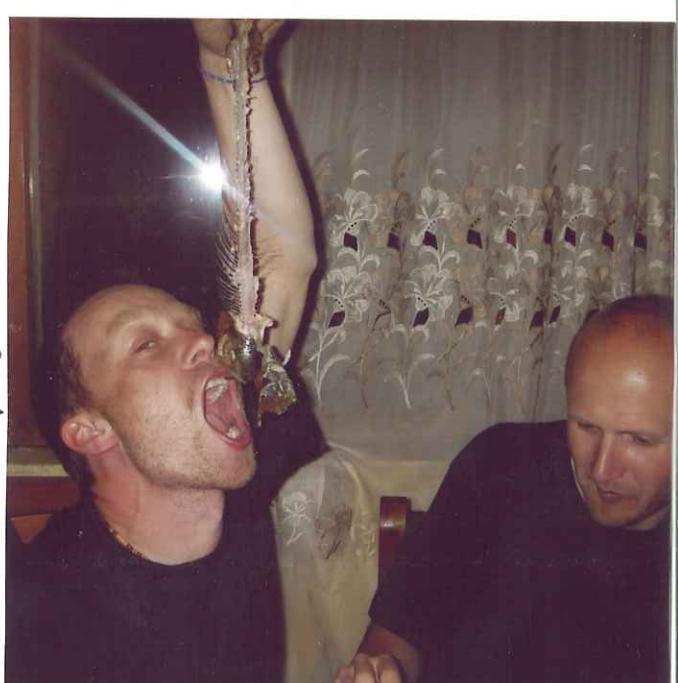
POJÍDÁME ENERGETNÍHO PSTWU HA OHNUDSLÉHO
KTERÝ MÁ ČERVENÝ MASO A CHUTNÁ SKVĚLE.
BOUJE SE ŽE BUDÉ UTHLÁŠENA ALBÁNSKÁ

HRDŠKÉ JEZERO LEŽÍ NA HULANICI
ALBÁNIE, MAKEDONIE A ŘECKA.
JE TÉMEŘ 300 m HLUBOKÉ. NEJLEPŠÍ
PLÁŽE JSOU V JŘESTA LIN. TAM
SE KELÍNEK POKOUŠÍ ZAJET ALE
ULICE JSOU ŠIKDZ, ŽE JSOU OMYSEL
TĚ VÍM VÍM VÍM

CHLAPE CO NÁS MUSE JAKO LOPATY
TANCI KNUHOUŽ TANCE S RADOSTI

VOLENKA A TY CHLAPOCI SI NÁS
PŮJDOU UZIT DO KOLEČKA DO ZOLA.
SPÍNE NA BĚHU NA LEHÁTKÁCH.

RÁNO PŘLA SOBEDNÍNE, KOUPELE
SE V JEZERU A OPUSTÍME
ALBÁNI, KDE SE NĚ DOC
LÍBYLO.

cestou naštevujeme bunkry,
jsou jich plně hory.

U MAKEDONI JSOU TERMALNÍ LÁZNĚ
KOSOVSKÁ BANJA A VODA JE BRUTÁLNĚ

VANÍCI, JO JE TO SKONO O ŠÍNOT.
JEDENÉ PODĚL DILAVOSKÝHO
JEZERA KDE SE KOUPELE A
PLASOBEDNÍNE DO SRASKA, KDE
KOUSEK ZA HLANICÍ TÁBOŘÍNE
NA LOUCE ZA VSÍ A VÝPLÍNĚ
NÁŠ POSLEDNÍ SUD.

UJETO PO VODE : BOSNA ŘEKA PLIVA 12 km

ALBANIE ŘEKA KIRI 14 km CELKEM 62 km

ŘEKA OSUM 16 km

ŘEKA SHAMBINI 20 km

UJETO AUTEM 4.200 km

CELKOVÝ NÁKLADY 7.000,- kč

POSLEDNÍ SUD

POSLEDNÍ NOC NA LOUCE U

SRBSKU A ALOU DODVŮ. NÁVrat

23⁰⁰ TUNTNOU, VĚTCHNI ZDRAVÍ.

